

Základná škola s materskou škoolou, Lúka 135	04	Vydanie: 1
	PREVÁDZKOVÝ PORIADOK	
	Chemické laboratórium	Dátum: 02. 09. 2015
Využitie:	- výučba chémie - príprava nadaných žiakov na súťaže - CHO, - vedenie záujmových krúžkov,	
Harmonogram využívania:	- podľa rozvrhu hodín CHE ZŠ s MŠ Lúka, - podľa časovo-tematického plánu praktických cvičení FYZ a BIO, - podľa časového rozpisu prípravy žiakov na súťaže	
Zodpovednosť za zariadenie:	- vyučujúci chémie	

Chemické laboratórium má žiacku časť a časť pre vyučujúceho – kabinet chémie.
Žiaci sa zdržujú iba v časti určenej pre žiakov, a to iba v prítomnosti učiteľa.

ŽIACI

- 1.) Do laboratória si žiaci berú len veci nutné k laboratórnemu cvičeniu - protokoly, návody na prácu.
- 2.) Do chemického laboratória prichádzajú oblečení v pracovnom plášti.
- 3.) Pred začiatkom vlastnej práce sa dobre oboznámia s pracovným postupom a počas práce ho dôsledne dodržiavajú.
- 4.) V laboratóriu nejedia a nepijú.
- 5.) Pri práci používajú ochranné pomôcky (rukavice, ochranné okuliare a i.), ak je ich použitie v postupe napísané.
- 6.) Počas práce stále udržiavajú na pracovnom stole poriadok, používajú len riadne označené chemikálie, čisté a neporušené chemické nádoby a iné pomôcky.
- 7.) Priebeh chemického pokusu ustavične sledujú, bezdôvodne neopúšťajú svoje pracovné miesto.
- 8.) V priebehu laboratórneho cvičenia si žiaci vedú záznam.
- 9.) Odpad pri práci (zvyšky chemikálií, kúsky filtračného papiera, rozbité sklo a i.) zlikvidujú podľa pokynov vyučujúceho.
- 10.) Dodržiavajú všetky pravidlá bezpečnosti práce v chemickom laboratóriu:
 - Chemikálie neochutnávajú ani nevdychnú priamo z nádoby
 - Pri práci s chemickými látkami dodržiavajú potrebné hygienické zásady na ochranu zdravia
 - Pri zohrievaní látok držia alebo upevnia zohrievanú nádobu tak, aby kvapalina v prípade vystrieknutia nezasiahla vás ani vašich spolužiakov. Ak zohrievate kvapalinu do varu, používajte varné kamienky (zabráňte tzv. utajenému varu).
 - So žieravinami, najmä s kyselinami a hydroxidmi, pracujte veľmi opatrne. Žieraviny nalievajte po tyčinke, odmeriavajte odmerným valcom alebo poistnou pipetou s balónikom.
 - Kyseliny riedime tak, že ich prilievame do vody, nikdy nie naopak.
 - Roztoky hydroxidov pripravujeme pridávaním hydroxidu do vody po malých čiastkach a za stáleho miešania

- Pri práci s horľavinami buďte si vedomí nebezpečenstva požiaru, a preto s nimi nepracujte v blízkosti otvoreného ohňa. Oboznámte sa s umiestnením a použitím hasiaceho prístroja.
 - Aj so sklom pracujte opatrne. Sklené rúrky a teplomery pred zasunutím do zátky alebo hadičky vopred navlhčite vodou alebo glycerolom. Veľkosť otvorov v zátkach a priemery hadíc zvolte tak, aby boli úmerné priemeru sklenených rúrok.
- 11.) Ak nastane úraz aj napriek uvedeným upozorneniam, postihnutému treba hneď poskytnúť prvú pomoc. Predpokladá to znalosť prvej pomoci a pohotovú činnosť:
- Pri poleptaní žieravinou postihnuté miesto dôkladne umyte prúdom vody a neutralizujte:
 - a.) kyselinou – vodným roztokom hydrogenuhličitanu sodného (w=3%)
 - b.) hydroxid alebo amoniak – vodným roztokom kyseliny citrónovej (w=3%)
 - Pri zasiahnutí oka vyplachujte oko len čistou vodou, a to veľmi dôkladne niekoľko minút. Učiteľ zabezpečí ošetrovanie lekárom.
 - Pri popálení malého rozsahu popálené miesto ochladte vodou a priložte sterilný obväz, rozsiahlejšie popáleniny prekryte obväzom a postihnutého učiteľ dopraví k lekárovi.
 - Pri mechanickom poranení, napr. sklom, malé poranenie ošetríte peroxidom vodíka alebo iným dezinfekčným prostriedkom. Väčšie rany prekryte sterilným obväzom. Učiteľ zabezpečí lekárske ošetrovanie. Zverené pomôcky a prístroje určené k práci žiaci vracajú neporušené. V prípade poškodenia, poruchy túto skutočnosť oznámia vyučujúcemu.
- 12.) Po ukončení praktického cvičenia si žiaci dôkladne umyjú ruky a svoje pracovné miesto uvedú do pôvodného stavu.
- 13.) Škody spôsobené z nebalosti hradia žiaci

UČITEĽ

- 1.) Dovedie žiakov k laboratórnej učebni, dáva pokyn na organizovaný vstup či odchod z učebne.
- 2.) Dohliada na dodržiavanie školského poriadku a prevádzkového poriadku v chemickom laboratóriu žiakmi.
- 3.) Podrobne oboznámi žiakov s bezpečnostnými predpismi a trvá na ich dodržiavaní.
- 4.) Robí so žiakmi iba tie práce, úkony, ktoré sú z hľadiska bezpečnosti prípustné.
- 5.) Sústavne kontroluje a usmerňuje prácu žiakov.
- 6.) V prípade úrazu ihneď poskytne žiakom prvú pomoc a zabezpečí lekárske ošetrovanie.
- 7.) Chemikálie pre pokusy pripravuje výlučne učiteľ chémie, podobne s koncentrovanými žieravinami pracuje výlučne učiteľ chémie.
- 8.) Chemické faktory sú umiestnené v kabinete chémie v uzamykateľnej skrini, ku ktorej má prístup len odborný zamestnanec – učiteľ chémie. Nakoľko sa v našom pracovisku nevyskytujú látky, ktoré by vyžadovali zneškodňovanie realizované špecializovanou firmou, neuvádzajú sa zmluvy s oprávnenými organizáciami na ich likvidáciu.
- 9.) Odpad s obsahom chemických faktorov je zneškodňovaný v súlade s uvedenou kartou bezpečnostných údajov o chemických faktoroch.
- 10.) Na pracovisku sa využíva len taký počet chemických faktorov, ktorý je nevyhnutný na realizáciu laboratórnych prác žiakmi na 2. stupni podľa Školského vzdelávacieho programu a krúžkovej činnosti.

Ochranné a preventívne opatrenia na vylúčenie a zníženie rizika

- Chemické faktory sú uskladnené v chemickom kabinete v uzamykateľnej skrini, ku ktorej má prístup odborný zamestnanec.
- Pri práci s chemickými faktormi sa používajú vhodné ochranné pomôcky (rukavice, plášť, okuliare, ochranný štít) a chemické pomôcky, ktoré slúžia na prácu s chemickými látkami (laboratórne sklo a pod.).
- V celom areáli pracoviska základnej a materskej školy je zakázané fajčiť a piť alkoholické nápoje.
- Pri manipulácii s chemickými faktormi je zakázané jesť a piť.
- Z chemickými faktormi pracuje len odborný zamestnanec – učiteľ chémie.
- Počas neprítomnosti kvalifikovaného učiteľa chémie sa pokusy v chemickom laboratóriu nesmú robiť.

Tento prevádzkový poriadok vydáva riaditeľka školy v zmysle §2 ods.2 Vyhlášky č.224/2011 o základnej škole platnej od 01. 09.2011.

V Lúke 01. 09. 2015

.....
Mgr. Adriana Holániová
riaditeľka školy